

„Да је овај сукоб био рат само између Русије и Украјине, он би већ био решен, али је то далеко шири сукоб који администрација председника Џозефа Бајдена води против Руске Федерације. Ова одлука председника Бајдена је довела до нове поларизације света и стварања оружаних блокова, тиме је подстакнуто формирање новог стратешког савеза око Русије, Кине, Ирана и других. Оно што је изазвало рат у Украјини је инсистирање Бајденове администрације на ширењу НАТО-а до самих руских граница, што је у најмањи руку створило „други хладни рат”, каже у разговору за „Политику” Грегори Копли, један од водећих америчких и глобалних војних и политичких стратега. Са Коплијем смо разговарали о украјинском сукобу, али и о ситуацији на Косову и Метохији, у Босни и Херцеговини и Републици Српској.

Где се крећемо у вези са ратом у Украјини? Запад тврди да је у том сукобу циљ да се избегне директан сукоб са Русијом, мада реалност изгледа другачија.

С обзиром на то да већи део Европе губи заинтересованост да подржи Украјину, тако да су и најновије мере Сједињених Америчких Држава, Велике Британије, Немачке и Пољске да обезбеде Кијеву тенкове више симболичне него реалне војне ефикасности. Савремени трендови на бојним пољима, који су дошли до изражаја у Украјини и другде, показују надмоћ одбране, а не напада. То значи да су тенкови крајње рањиви разним противтенковским наоружањем, укључујући масовну употребу дронова. Русија

располаже таквим оружјем и спремна је да се одбрани од украјинских тенковских напада, као што је Украјина била способна да се одбрани – захваљујући западној подршци – против раних руских тенковских напада. Украјина је била у стању да уништи долазеће руске тенкове углавном захваљујући поклону модерног западног противтенковског оружја „џавелин”, мада Русија није ангажовала најновију генерацију својих тенкова. Поставља се питање да ли украјински генерали мисле да би њихови тенкови били имуни у борби са масовним руским противтенковским оружјем, када украјинска оклопна возила крену у офанзиву.

Поред тога, биће потребни месеци да западни тенкови постану оперативни у Украјини, након зимске офанзиве. Друго, ниједна армија не жели да створи ланац снабдевања, обуку, одржавања оружја, војне експертизе резервних делова и специфичне муниције – за више од једне врсте тенкова. Сада Украјина добија четири нове врсте тенкова: 31 амерички М1А1 (абрамс), 18 британских „чаланцер 2С”, „леопард 2С” из Немачке и Пољске, као и авионе из Француске. Биће вероватно и више тенкова, али их у сваком случају неће бити довољно да би направили разлику у овом рату, чак и да су стигли данас, пошто ће после ове зиме многе ствари већ бити решене. Ипак, обезбеђење тенкова од стране НАТО-а интензивираће сукоб у Украјини до степена да би то могао да постане отворени сукоб између НАТО-а и Русије са опасним последицама. Ако је реаговање Русије на ширење НАТО-а почетком 2021. било слабо организовано и представљало непотребан губитак људства и оружја, тако је и одбрана Украјине била подједнако неорганизована, па и дисфункционална и без стратешког плана. Врло је вероватно да би украјински војни естаблишмент, уморан од корупције, и ризичних потеза председника Володимира Зеленског, могао да покуша да га обузда или уклони са положаја. Подршка Зеленском је почела да опада приливом доказа да је велики део стране помоћи отишао корумпираним функционерима. Чак и да се у међувремену Бајденова администрација припрема за „договорени крај рата”, она ипак оставља иза себе нови и поново поларизовани свет, пошто је Бајден још једном успешно гурнуо Москву у руке Пекинга.

Често понављано питање јесте да ли Русија може да прихвати пораз, а ако не, шта следи.

Русија не може да прихвати пораз у овом рату. Пораз би резултирао дезинтеграцијом Русије, која би била још катастрофалнија у поређењу са распадом Совјетског Савеза. Русији, ако жели да остане светска сила, потребан је приступ Црном мору и глобалним океанима. Она не може да се ослони на арктичке, балтичке или далекоисточне луке да би довољно пројектовала глобалну силу. Чак и приступ Црном мору је недовољан. Ако САД нису спремне да прихвате победу Русије у Донбасу – а то остаје отворено питање – онда стварно постоји ризик велике конфронтације уз учешће НАТО-а. То би било

катастрофално за Русију, али исто тако и за Украјину, Европу и САД. НАТО је потпуно неспреман за такав сукоб, као што није спреман ни нико други. Данашњи НАТО је само политичка алијанса. Војна кохезија НАТО-а од 1989. године више не постоји. Међутим, Кина би свакако имала велике користи од рата Запада са Русијом, што би деградирало западне, а посебно америчке стратешке способности.

Срби су под притиском да прихватате француско-немачки план за Косово. Да ли би прихватање овог споразума помогло учвршћивању идеје о независном Косову?

Прихватање овог плана би донело крај важности Србије. Француска и Немачка су нестрпљиве да реше косовско питање, јер би се у супротном одуговлачило са консолидацијом и уласком Балкана у Европску унију. Питање је зашто би Србија требало да се прикључи НАТО-у и ЕУ. Обе ове организације се распадају. Чланство Србије у ЕУ би снажно ограничило њен суверенитет и идентитет, као што је то био случај с другим чланицама уније. Француска и Немачка користе чланство у ЕУ као средство да приморају Београд да прихвати њихов план за Косово. Какву корист имају Срби од прилагођавања позицијама косовских Албанаца, који свеједно не желе компромис са Србијом? У овакој ситуацији оно што иде у прилог Србији јесте да одбија компромисна решења док не добије стварне концесије. Србији је такође потребна још једна полуга да би се решила што изолованија позиција Републике Српске, сада заточеника дисфункционалне државе Босне и Херцеговине.

Међународна заједница криви Републику Српску што БиХ није кохезивна држава и жели да је стави под контролу Сарајева. Република Српска то одбацује, што ствара константну тензију. Коју позицију би Република Српска могла да заузме у заштити својих интереса?

Босна и Херцеговина никада није била кохезивна држава. Њу су створиле САД да би приморале Муслимане, Хрвате и Србе да живе у једној држави. Хрвати су углавном напустили БиХ, тако да говоримо о дисфункционалном муслиманском ентитету. Ту не постоји демократска или функционална логика, али Сарајево игра на карту да има пријатеље у Вашингтону, а босански Срби их немају. Након пропасти Југославије и једнострано наметнутог Дејтонског споразума 1995. године, чиме је створена данашња вештачка ситуација, кључеви делова српске популације и територија стављени су у оквир страног ентитета – Босне и Херцеговине. БиХ је 15. децембра 2022. постала кандидат за приступ у ЕУ упркос чињеници да се њена популација смањила за једну четвртину током протекле деценије. Без Републике Српске, једине одрживе компоненте Босне и Херцеговине, која је дисфункционална држава, она као таква ни на који начин

не би могла да да значајнији допринос ЕУ. У међувремену, имате сценарио да су се многи кључни функционери у администрацији Била Клинтона (1903–2001) вратили на утицајне позиције у администрацији Барака Обаме (2009–2017) и сада опет у Бајденовој администрацији. Њихова намера је да кажњавају Србе бескрајно.

Да ли би сада требало да Република Српска и Србија тврде да Дејтонски споразум више није валидан и да Бањалука почне процес сецесије од Сарајева?

То би могла да буде цена сарадње Београда и Бањалуке. Такође су приснији односи Републике Српске са Русијом изложени оштром противљењу Вашингтона, мада са друге стране администрација САД толерише тесне односе између чланице НАТО-а Турске са Русијом и Кином. Уколико би Република Српска прогласила своју независност или запретила тиме, није вероватно да би ЕУ узела у разматрање улазак БиХ у ЕУ. А без тога француско-немачки план, којим се предвиђа да цео Балкан буде укључен у „велику Европску унију”, не би довео ни до чега. Србија и Република Српска или конфедерација Београда и Бањалуке створили би „економско чудо” у срцу Балкана. А српски народ би, као што је то историја показала, добро сарађивао са Западном Европом и Сједињеним Америчким Државама, као природни развој догађаја. Претње Србима су служиле са циљем да спрече тај природни процес и претворе Београд у нову шпијунску престоницу „другог хладног рата”. То није од помоћи ни Бриселу ни Вашингтону.

(Политика)